

INCIDENȚA ȘI REZISTENȚA ANTIMICROBIANĂ A UNOR SEROTIPURI DE *SALMONELLA* SPP. ȘI DE *CAMPYLOBACTER* SPP. ÎN CARNEA ȘI OUĂLE DE PASĂRE

Valentina CREȚU

Universitatea Tehnică din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

Autor corespondent: Valentina Crețu, e-mail: valentina.cretu@gmail.com

Cuvinte-cheie: antibiotice, utilizare rațională, rezistență, toxoinfecții, carne și ouă de pasăre.

Introducere. O problemă a medicinei moderne este dezvoltarea rezistenței la antimicrobiene care pereclitează atât sănătatea omului, cât și a animalelor domestice. În cazul oamenilor aceasta poate duce la toxoinfecții alimentare, la scăderea imunității și la tratamente de lungă durată, iar la animale la scăderea producției și la pierderi economice considerabile.

Scopul. Revizuirea literaturii de specialitate cu privire la utilizarea rațională a antibioticelor și rezistența antimicrobiană la tulpinile de *Salmonella* și la *Campylobacter*.

Material și metode. În baza de date în PubMed, OMS, CDC, ECDC au fost identificate, aplicând cuvintele-cheie: antibiotice, utilizare rațională, rezistență, incidență antimicrobiană, *Salmonella*, *Campylobacter*, carne și ouă de pasăre, 50 de publicații relevante,

Rezultate. Investigațiile bacteriologice efectuate în 2021 în Republica Moldova indică prezența bacteriilor *Salmonella* spp. în toate probele prelevate de la carcasele de pasăre. După procedura de îmbogățire a culturilor bacteriene izolate și efectuarea procedurii de serotipizare a fost stabilită prezența unor serotipuri patogene de *Salmonella* spp. Toxoinfecțiile alimentare la om, provocate de consumul produselor avicole contaminate de *Salmonella* spp. și *Campylobacter* spp., reprezintă o incidență sporită, iar utilizarea excesivă și abuzivă a antibacterienelor la animale, inclusiv la păsări, a dus la dezvoltarea unor tulpini multirezistente care reduc considerabil eficiența tratamentelor antimicrobiene la om și la animale. Un răspuns la nivel mondial la creșterea rezistenței la antibiotice a fost introducerea programelor de administrare rațională a antimicrobienelor (AMS – *antimicrobial stewardship*). Administrarea antimicrobiană este practica celor 5 D: diagnosticul corect, medicamentul potrivit, doza potrivită, durată potrivită de timp și deescalarea terapiei bazată pe datele de laborator. Antibioerezistența constituie o problemă complexă, multifactorială cu impact major pentru sănătatea animală și pentru sănătatea publică, și necesită implementarea de măsuri adecvate de monitorizare a rezistenței bacteriilor depistate în produsele avicole.

Concluzii. Sănătatea publică este dependentă de sănătatea animalelor domestice, de aceea toxoinfecțiile alimentare, folosirea antibioticelor, antibioerezistența la om și la animale, reziduurile de antibiotice în carnea și ouăle de pasăre trebuie să fie în centrul atenției medicilor din sănătatea publică și a medicilor veterinari.